

TRIVSEL PÅ SPIL

ORDSTYRERENS KØREPLAN

LANG DIALOG

FORBEREDELSE

I denne køreplan bliver du som ordstyrer guidet i at styre dialogen frem mod resultater, der fungerer hos jer og kan skabe større trivsel fremover.

Køreplanen egner sig til en dialog af ca. **45-60 minutters** varighed for **4-30 deltagere**. Dialogen kommer til at foregå både i mindre grupper og i plenum. Køreplanen er vejledende, og du er velkommen til blot at bruge den som inspiration.

INDEN DIALOGEN

- 1 Download og læs Introduktion til Trivsel på spil
- 2 Vælg den dialog, der er mest relevant for jer
- 3 Download materialet til den valgte dialog – vis det på en skærm, eller print eksemplarer til deltagerne
- 4 Læs køreplanen og materialet til den valgte dialog igennem
- 5 Sørg for at have et ur og en tavle til rådighed.

OM ROLLEN SOM ORDSTYRER

Et af dialogens hovedformål er at skabe større forståelse for andres synspunkter, og som ordstyrer er det en fordel, hvis du går forrest i at være nysgerrig, lyttende og åben over for forskellige syn på den samme sag.

Som ordstyrer skal du guide deltagerne igennem dialogen og sørge for, at I får en god proces og kommer i mål med et fælles resultat inden for den afsatte tid. Som ordstyrer er det derfor i orden at afbryde deltagere, hvis de taler for længe, eller hvis der er behov for, at andre kommer til orde.

HVAD ER TRIVSEL PÅ SPIL

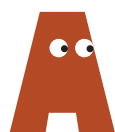
Trivsel på spil er et dialogværktøj, der giver alle skolens voksne parter (lærere, forældre, de større elever samt skoleledelsen og -bestyrelsen) mulighed for at tale sammen indbyrdes og/eller med hinanden om, hvordan man skaber samvær med gode relationer i og omkring skolen. Formålet med Trivsel på spil er at forebygge vanskelige situationer ved at skabe forståelse for forskellige synspunkter og et godt udgangspunkt for at agere konstruktivt og positivt over for hinanden fremover.

I dialogen bliver deltagerne præsenteret for et fiktivt hverdagsdilemma, hvor der er forskellige syn på sagen og forslag til, hvordan man løser det. Deltagerne skal forholde sig til synspunkter og løsningsforslag og afslutningsvist nå frem til en løsning, som de vil trives med, såfremt situationen skulle opstå for dem i virkeligheden. Deltagerne skal i fællesskab formulere den endelige løsning, samt hvad man selv og andre kan gøre for at støtte op omkring løsningen fremover.

Der er 15 dialoger med hver sit dilemma at vælge imellem. Læs evt. mere i Introduktion til Trivsel på spil.

KØREPLAN TIL LANG DIALOG

FORTÆL OM DAGSORDENEN (5 MIN.)

1. Fortæl deltagerne om formålet med dialogen, fx:

“Trivsel på spil” handler om at skabe afsættet og rammerne for godt samvær og at få større forståelse for forskellige synspunkter på et emne. Håbet er, at en god dialog kan foregribe misforståelser og vanskelige situationer, der kan udvikle sig til konflikter.

Vi kan have forskellige syn på emnet, og det handler ikke nødvendigvis om at blive enige, men om at lytte til hinanden og forstå hinandens forskellige holdninger.

Suppler evt. efter behov med uddrag fra Introduktion til Trivsel på spil.

Udlever evt. materialet til den valgte dialog til deltagerne.

2. Fortæl deltagerne om dialogens forløb:

Dialogen tager ca. 45-60 min. at gennemføre. I præsenteres først for et dilemma. Et dilemma er kendetegnet ved, at der ikke findes én rigtig løsning. Dilemmaet, vi skal tale om i dag, hedder ‘...’ (læs overskriften op).

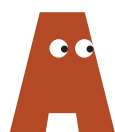
Til dilemmaet hører forskellige synspunkter, som I skal gennemgå et for et. Her skal I prøve at forholde jer til synspunktet: det handler ikke om at kategorisere det som rigtigt eller forkert, men om at være nysgerrig og diskutere, hvilke fordele og ulemper der ligger i hvert synspunkt.

Når synspunkterne er besøgt, skal vi forestille os, at en lignende situation sker for os i fremtiden, og vi skal beslutte, hvad vi synes er en god løsning på dilemmaet. I får tre løsningsforslag, men I kan også vælge et helt fjerde, som I selv formulerer.

Det løsningsforslag, som vi trives bedst med, udfylder jeg og sender ud til jer efterfølgende.

KØREPLAN TIL LANG DIALOG

FORTÆL OM DAGSORDENEN (5 MIN.) (FORTSAT)

3. Fortæl deltagerne om din rolle som ordstyrer:

Som ordstyrer sørger jeg for, at vi når igennem forløbet på den tid, der er afsat. Jeg vil gøre mit bedste for, at alle, der har noget på hjerte, kommer til orde. Jeg håber, at I vil bidrage til, at vi kommer igennem dialogen på den afsatte tid ved at afgive korte svar og undgå gentagelser, og jeg vil tillade mig at afbryde, hvis det kommer til at knibe med at holde tiden.

Om lidt vil I blive inddelt i grupper, og her vil jeg udvælge en dirigent i hver gruppe. Dirigenten skal på samme måde så vidt muligt sørge for, at alle kommer til orde, ligesom dirigenten kan blive nødt til at afbryde for at holde tiden.

LÆS DILEMMAET OG ALLE SYNSPUNKTER OP FOR DELTAGERNE (2-3 MIN.)

ALLE BESØGER DILEMMAETS SYNSPUNKTER (10-15 MIN.)

Inddel deltagerne i maks. fire grupper, og vælg en dirigent i hver gruppe.

Nu skal I i grupperne prøve at forholde jer til hvert synspunkt: Hvilke fordele og ulemper ser I? Brug 3-4 minutter pr. synspunkt, og gå så videre til det næste. Dirigenten sørger for at styre dialogen og holde tiden, men deltager ellers i dialogen på lige fod med jer andre.

Deltag gerne selv i dialogen hos en af grupperne.

KØREPLAN TIL LANG DIALOG

ALLE DISKUTERER LØSNINGSFORSLAG (10 MIN.)

Nu bevæger vi os væk fra det fiktive dilemma, og vi skal prøve at finde en løsning, der kan gælde for os, hvis en lignende situation skulle opstå i fremtiden. Der er allerede angivet tre løsningsforslag, men det er helt i orden selv at formulere en løsning, hvis ingen af de tre er optimale for os.

Bed dirigenten om at læse første løsningsforslag op (s. 5 i materialet) og derefter i to minutter høre, hvilke fordele og ulemper gruppen ser ved løsningen. Det samme gentages ved de andre løsningsforslag.

Deltag gerne selv i dialogen hos en af grupperne.

Hvis gruppen ikke kan blive enig om en løsning, kan dirigenten gennemføre en afstemning ved håndsoprækning.

FIND EN FÆLLES LØSNING (10-12 MIN.)

Saml grupperne i plenum, og hør, hvilken løsning de har valgt. Prøv at formulere en fælles løsning ud fra gruppernes forslag. Husk, at det gælder om at finde den bedste løsning – det gælder ikke om, at grupperne skal kæmpe om at få deres løsning valgt.

Notér jeres løsning på tavlen.

Hvis deltagerne ikke kan blive enige om en løsning, kan en af følgende metoder benyttes (5 min.):

- 1 **Kompromis:** Prøv, om I kan formulere en løsning, hvor alle parter holdninger så vidt muligt bliver tilgodeset.
- 2 **Tal for dig selv:** Bed en repræsentant for hvert løsningsforslag forklare, hvorfor de mener, at netop dén løsning skal vælges. Lad herefter resten af gruppen afgøre, hvilken løsning I vælger.
- 3 **Anerkend forskellighederne.** Konstater, at der ikke kan opnås fuld enighed, men at I nu kender til hinandens forskellige synspunkter. Synspunkterne bliver noteret, og det kan derfor blive lettere fremover at tage hensyn til hinanden og derved bakke op om fællesskabet.

KØREPLAN TIL LANG DIALOG

FIND HANDLINGER, DER STØTTER OP OM DEN VALGTE LØSNING (10-12 MIN.)

Her til sidst skal vi prøve at notere, hvad man selv kan gøre for at støtte op om vores løsning, og hvad andre kan gøre.

Lav én kolonne til forslag til “Hvad kan jeg gøre?” og mindst én til andre relevante roller (se forslag på s. 6 i materialet) på tavlen. Notér undervejs de handlinger, der er bred enighed om.

Mange tak for alle jeres input. Jeg vil notere vores løsning og handlinger i “Trivselskortet” (s. 6 i materialet) og sende ud til jer efterfølgende. Tak for nu!

EFTER DIALOGEN

Udfyld den fælles løsning/jeres forventningsafstemning samt handlinger på “Trivselskortet” (s. 6 i materialet), og send ud til deltagerne.

Inddrag evt. andre relevante parter i, hvad I er kommet frem til.